

Джерела та література

1. Кашина Е. Г. Традиции и инновации в методике преподавания иностранного языка / Е. Г. Кашина. – Самара : Универс-групп, 2006. – 75 с.
2. Колесникова И. Англо-русский справочник по методике преподавания иностранных языков / И. Колесникова, О. Долгина. – СПб. : Русско-Балт. Информ. центр «БЛИЦ», 2001. – 224 с.
3. Карпова В. Н. Гуманистические стратегии обучения: использование теории множественного интеллекта на занятиях по иностранным языкам / Н. В. Карпова // Иноземні мови. – 2007. – № 3. – С. 21–24.
4. Селевко Г. К. Современные образовательные технологии : учеб. пособие / Г. К. Селевко. – М. : Народ. образование, 1998. – 178 с.

Пришляк Оксана. Инновационные методы преподавания в повышении качества изучения иностранного языка. Статья посвящена применению инновационных методов преподавания в повышении качества изучения иностранного языка в украинском ВУЗЕ. Инновационные методы, по мнению автора, являются активным откликом на проблемные ситуации, возникающие как перед системой высшего образования по подготовке компетентных и конкурентно способных специалистов. Автор характеризует эти методы и анализирует их эффективность, подает типы интеллекта. Для достижения необходимого результата – формирование коммуникативных навыков и умений при овладении иностранным языком – стоит комбинировать различные подходы. Умелое применение отдельных организационных форм и приемов, характерных для различных методов, помогает значительно повысить мотивацию студентов и эффективность процесса обучения.

Ключевые слова: инновационные методы преподавания, мотивация, компьютерные программы, информационная среда.

Pryshliak Oksana. Innovative Methods of Teaching in Upgrading of Study of Foreign Language. The article is devoted to the use of innovative teaching methods to improve the quality of foreign language learning in the Ukrainian institutions of higher education. Innovative methods, by the author, is an active response to problem situations arising as to the system of higher education for the training of competent and competitive specialists. The author describes these methods and analyses their efficiency, presents types of intelligence. To achieve the required result – the formation of communicative skills learning a foreign language – one should combine different approaches. Skilful application of certain organizational forms and methods specific to the various methods helps to increase the motivation of students and the effectiveness of the learning process.

Key words: innovative methods of teaching, motivation, computer programs, informational environment.

Стаття надійшла до редколегії
19.03.2013 р.

УДК 81'243

Валентина Савічук

Застосування методу, який ґрунтується на контенті, у навчанні іноземної мови студентів економічних спеціальностей (на базі навчально-методичного комплексу *Intelligent business*)

Застосування методу, який ґрунтується на контенті для навчання ділової іноземної мови студентів економічних спеціальностей реалізує методологічну парадигму, викладену в Загальноєвропейських Рекомендаціях із вивчення іноземних мов Ради Європи. Завдання роботи: проаналізувати, як метод СБІ реалізується засобами навчально-методичного комплексу з англійської мови для спеціальних цілей у галузі бізнесу та економіки *Intelligent Business*. У процесі дослідження застосовували критичний аналіз літературних джерел, вивчення та узагальнення позитивного досвіду викладання, спостереження та пробне навчання.

Проведений аналіз доводить, що метод СБІ, застосований авторами комплексу *Intelligent Business*, використовує іноземну мову як засіб вивчення контенту / профільного матеріалу, а той, у свою чергу, є засобом вивчення іноземної мови.

Ключові слова: навчання, яке ґрунтується на контенті, англійська мова для спеціальних цілей, ділова англійська мова.

Постановка наукової проблеми та її значення. Розроблення проблеми навчання ділової англійської мови в системі вищої (зокрема економічної) освіти – одне з найбільш актуальних завдань сучасної методичної науки. Ділова англійська мова обслуговує важливі сфери людських стосунків. Залучення до ринкових стосунків великої кількості людей, уміння правильно та якісно вести міжнародне ділове спілкування (складати ділові документи, проводити презентації, вести переговори з діловими партнерами, вести ділову розмову по телефону тощо) стає надзвичайно актуальним. Володіння діловою англійською мовою стає одним із факторів, який робить молодого спеціаліста конкурентоздатним на ринку праці. Отже, можемо стверджувати, що володіння діловою англійською мовою – один із критеріїв професійної компетентності спеціалістів у галузі економіки.

Для подальшого аналізу нам потрібна чіткіша термінологічна визначеність. Ми вживали термін «ділова англійська мова» (Business English), маючи на увазі сферу ділового спілкування, яка чітко протиставляється англійській мові загального вжитку (General English). Зокрема, М. Нелсон проаналізував характеристики цих сфер, описуючи їх за допомогою критеріїв «учасник», «процес», «обставини» [13, с. 44]. У діловій сфері учасники є досить інституціоналізованими та публічними. Багато робіт присвячено вивченню ділового дискурсу, зокрема [17; 23]. Так, Д. Пікет вважає ділову англійську мову засобом комунікації «у межах компанії, між компаніями та з громадськістю» [14, с. 5]. Низка вчених визначають ділову англійську мову як мову «потрібну для знання/говоріння про бізнес (академічна ділова англійська мова) та як мову необхідну для ведення бізнесу (ділова англійська мова для роботи)» [19, с. 2]. У нашому дослідженні будемо спиратись на визначення Д. Ч. Джанга: «Ділова англійська мова передбачає навчання системі стратегічної комунікації у соціальній та економічній сфері міжнародного бізнесу, у якій учасники, приймаючи та пристосовуючи бізнесові умовності та процедури, здійснюють відбіркове вживання лексико-граматичних ресурсів англійської мови а також аудіо-візуальних засобів, щоб досягти своїх комунікативних цілей в усній та писемній модальності» [23, с. 3].

Уважаючи ділову англійську мову не просто статичним лінгвістичним поняттям, спробуємо розглянути його в ширшому лінгво-дидактичному контексті як навчальну діяльність. Спробуємо поглянути, як співвідносяться поняття «ділова англійська мова» (Business English), «ділова англійська мова для спеціальних цілей» (English for Specific Purposes – ESP). Термін ESP виник у 60-ті роки ХХ ст. в англійських країнах одночасно і як науковий напрям, і як тип навчання англійської мови, що відповідає потребам студентів. Напрямок профільного навчання англійської мови є одним із тих, що найшвидше розвиваються на сучасному етапі. Видаються спеціалізовані журнали (наприклад, «English for Specific Purposes: An International Journal»), діють наукові співтовариства (ESP SIG група в IATEFL – International Association of Teachers of English as a Foreign Language і TESOL – Teachers of English to Speakers of Other Languages), проводяться міжнародні конференції, тобто створюється широка теоретична база та ведуться інтенсивні практичні розробки.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування результатів дослідження. Ми приймемо вже фактично сформований серед дослідників та практиків консенсус у цій галузі методики [6; 7; 9; 14; 18], котрі визнають ділову англійську мову (BE) як галузь чи різновид англійської мови для спеціальних цілей (ESP). Будемо виходити з того, що основним принципом навчання при цьому підході є орієнтація на потреби студента. За Т. Хатчінсоном, «ESP – це такий підхід до викладання іноземної мови, відповідно до якого всі рішення, що стосуються змісту та методів навчання, приймаються з урахуванням причин, що спонукають студента вивчати іноземну мову» [8, с. 19]. Згідно з викладеним вище, визначимо предмет нашого дослідження як англійську мову для спеціальних цілей у галузі бізнесу та економіки (ESPBE).

Проаналізуємо, як же загальні принципи ESP співвідносяться зі сферою, яку ми аналізуємо. Узагальнивши дослідження авторів, які працюють у галузі ESP, можна виділити кілька засадничих понять і принципів: аутентичність навчальних матеріалів (authenticity); обмеженість у використанні мовних структур та тематики текстів (limited/restricted language structures and content); орієнтація на типові професійні ситуації та потреби (professional purpose orientation); особистісна мотивація (self-direction). Кафедра іноземних мов природничо-математичних спеціальностей бере участь у підготовці бакалаврів та магістрів у галузі економіки з поглибленим вивченням англійської мови. Отже, орієнтуючись на потреби наших випускників, ми розуміємо, що навчання англійській мові буде спрямоване не лише на розвиток когнітивної компетенції студента, а буде також концен-

труватися на формуванні навичок міжособистісного спілкування майбутніх професіоналів. Візьмемо до уваги один з так званих «абсолютних» (за Dudley-Evans) характеристик ESP, а саме те, що при цьому підході «використовується базова методологія та діяльність дисциплін, у сфері яких вона оперує, а також те, що вона зосереджена на мовному матеріалі, дискурсі, уміннях та жанрах, притаманних цим видам діяльності» [5, с. 4–5].

Надзвичайно важливим для формування навчальної стратегії для нас є те, що ESP зосереджується більше на мові в контексті, ніж на навчанні граматичним чи лексичним структурам. Важливим є відхід від традиційних методів викладання іноземної мови таким чином, що основні аспекти переміщуються від навчання мови заради знання мови як такої (*language per se*) до вивчення мови через взаємодію з матеріалами профільних дисциплін, занурюючись у релевантні навчальні ситуації, приближені до реальних. Саме аналіз проблем студента визначає, які мовні вміння є найбільш потрібними йому на цьому етапі і програма розробляється відповідно до цього. Студенти можуть застосувати те, що вони вивчають на заняттях з англійської мови, при вивченні основних предметів відповідно до їх економічної спеціальності. Тут існує і зворотний зв'язок – здатність використовувати набутий словниковий запас та граматичні структури в релевантних контекстах у ситуаціях наближених до професійних (зокрема, участь у міжнародних студентських наукових конференціях, стажування за кордоном) активізує процес вивчення ділової англійської мови та підвищує вмотивованість студентів.

Практика застосування цього підходу робить актуальним розв'язання проблеми співвідношення обсягу профільно-орієнтованого лінгвістичного матеріалу і власне лінгвістичного матеріалу. Оптимальним розв'язанням цієї проблеми може бути застосування так званого *методу навчання іноземних мов, орієнтованим на зміст (Content-based instruction, надалі CBI)*. Страйкер і Лівер зазначають, що CBI «має на увазі всеохопне поєднання вивчення мови та вивчення змісту» [20, с. 3] профільного предмету. Актуальним і сьогодні є визначення методу: «CBI – це такий підхід до навчання мови, при якому воно організовується швидше навколо змісту/матеріалу чи інформації, котру студенти будуть засвоювати, ніж дотримуючись якоїсь лінгвістичної програми» [16, с. 2]. Цей метод передбачає, що мова використовується як засіб навчання профільного предмету [12] і, у свою чергу, цілі вивчення іноземної мови досягаються через вивчення профільного предмету.

Не менш важливим є те, що, як зазначає Янг Сяо [22], метод CBI поєднує мовні форми, функції та мету. Він стимулює когнітивні здібності студентів і, як вважають Чьянфлоне і Копполіно, «дидактичні цілі ESP можуть бути швидше досягнуті з допомогою CBI» [4, с. 1]. Отже, філософія цієї методологічної парадигми має за мету спонукати студентів вивчати іноземну мову з першого заняття як справжній інструмент комунікації. Як зазначають Страйкер і Лівер, «CBI може розглядатись одночасно і як філософський напрямок, і як методологічна система, і як засіб розробки програми певного навчального курсу і як засадничий принцип всієї навчальної програми» [20, с. 5]. «Потреби та очікування студентів стають основним принципом розробки навчальних курсів» [15]. А ми продовжимо: основним рушієм, що стимулює інтенсивне розроблення нових та вдосконалення нинішніх навчально-методичних комплексів у галузі ESP є потреби та очікування суспільства. Як зафіксовано Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти, серед таких потреб є «...використання мови, в тому числі її вивчення..., яке включає в себе дії, що виконуються особами, які... розвивають ряд компетенцій..., котрі використовуються в міру потреби в різних контекстах залежно від різних умов та різних потреб для здійснення різних видів мовленнєвої діяльності, до яких належать мовленнєві процеси продукції та/або сприйняття текстів, пов'язаних з певними темами у специфічних сферах» [1, с. 9]. Провідними видавництвами розроблені та постійно вдосконалюються навчально-методичні комплекси у сфері ESP, які спрямовані на задоволення потреб освітньої спільноти в різних галузях.

Як уже зазначали, предметом нашого дослідження є англійська мова для спеціальних цілей у галузі бізнесу та економіки (ESPBE), оскільки кафедра обрала як базовий для роботи зі студентами економічних спеціальностей (рівня підготовки бакалавр) навчально-методичний комплекс видавництва *Pearson Intelligent Business* (рівень pre-intermediate) і вже накопичила певний досвід використання цього комплексу, то ми спробуємо проаналізувати, як реалізуються засадничі принципи ESP та методу CBI як одного з провідних «організуючих принципів у багатьох курсах у сфері ESP» [16] у цьому навчально-методичному комплексі.

Як ми вже згадували вище, одним із базових принципів ESP та методу CBI, які реалізуються зокрема комплексом *Intelligent Business*, є *аутентичність навчальних матеріалів*. Вони відбираються із джерел, які продукуються для носіїв мови і, як результат, навчальна діяльність зосереджується головним чином на розумінні й передачі релевантної інформації з використанням аутентичної мови. Навчальні матеріали, представлені авторами курсу, дібрані не просто носіями мови, професіоналами в галузі економіки. Відзначаючи потребу відбору матеріалів лише з аутентичних джерел і прагнення досягнути високого рівня достовірності в очах студентів та викладачів, автори курсу успішно співпрацюють з профільним журналом *The Economist* та використовують низку інших вартих довіри професійних джерел для відбору актуальних статей зі сфери діяльності бізнесу та економіки загалом. Такий підхід гарантує викладачеві і студентові якісну роботу з текстами, які можна вважати оригінальними, так званими «genuine texts» [21], тобто такі, які подають професійно достовірну та цінну інформацію. Лише такі тексти є прийнятними для реалізації методу CBI, тому що вони надають студентам інформацію, яка справді зможе поглибити їх профільні знання. Автори курсу розробили практичні завдання, спираючися на різноманітні оригінальні матеріали з банку журналу *The Economist*, як-от: тексти з підручника *No hiding place*, с. 17, *Fashion's favourite*, с. 35, *Arabia's field of dreams*, с. 61, *The online job market*, с. 69, *Make it cheaper and cheaper*, с. 87, *Getting better service*, с. 103, *Revolution in the car industry*, с. 113, *The kids are all right*, с. 129; матеріали з робочого зошита (Workbook) *Hot data*, с. 9, *Putting on the style*, с. 17, *Change is in the air*, с. 25, *The place to be*, с. 28 та чимало інших, які розкривають актуальну тематику, зокрема щодо захисту приватних даних у суспільстві з тотальною комп'ютеризацією, сучасний економічний стан галузі високої моди, економічний стрибок на нових світових ринках, нові тенденції розвитку ринку праці, вплив нових технологій на процеси ціноутворення тощо. Автори також використали оригінальні та якісні матеріали сайту BBC News On Line, зокрема «Office workers admit to be rude», с. 25 та «Move over game boys», с. 9, а також сайту *business.timesonline.co.uk*, зокрема «Turning a health passion into pure undiluted profit», с. 43. Актуальна та цікава інформація була долучена з газети *The Guardian* (14 Aug. 2004) зі статті «When the right job puts you on the road to cheap cover» (адаптований матеріал був представлений текстом «Marketing to students», с. 77) та видання *The Leader's Guide to Lateral Thinking Skills* видавництва *Kogan Page* (адаптований матеріал представлений текстом «A different perspective», с. 121). Як зазначає К. Джонсон, підручник «focuses on reading skills by introducing key grammar and vocabulary through authentic texts» (ТВ, с. 9). Це, зокрема, вправи на роботу з лексикою (Workbook, впр. 2, с. 37 – рекламне оголошення з журналу; с. 63 – оголошення про робочі вакансії з журналу *The Globe*) чи вправи для закріплення умінь використання модальних дієслів (Workbook, с. 39 – рекламне оголошення компанії *Norwood Ltd.*). Ці матеріали є релевантними, цікавими та вмотивовуючими для студентів. Завдання, які передбачають розгляд конкретних професійних ситуацій (case study), теж вмотивовують студентів, оскільки вони так само є аутентичними, матеріал для розгляду береться зі світу реального бізнесу, пов'язаний із відомими міжнародними компаніями (eBay, Volkswagen, EU Airlines Corporation). Усі завдання з розв'язання проблем Dilemma and Decision включають оцінку ситуації, обговорення кількох підходів, розгляд прогнозів та пошук креативних рішень. Отже, використання аутентичних матеріалів сприяє інтеграції умінь студента, підвищенню його мотивації та вдосконаленню лінгвістичних когнітивних умінь.

Серед основних чотирьох принципів, важливих для реалізації методу CBI за допомогою навчально-методичного комплексу *Intelligent Business* обмежимося тут ще одим - принципом *орієнтації на типові професійні ситуації та потреби*. Цей принцип реалізується через симуляцію комунікативних завдань, які ставляться цільовим середовищем. Із перших же розділів студенти працюють над завданнями, які ставлять їх у типові професійні ситуації: написання повідомлення через електронну пошту (Unit 1, р. 12); представлення бізнес-партнера колегам (Unit 3, р. 29); опис продукції для збуту (Unit 4, р. 39); висловлення прогнозу щодо діяльності компаній (Unit 6, р. 55); узгодження щодо ділової зустрічі (Unit 7, р. 65); підготовка резюме (Unit 8, р. 73); участь у виробничих зборах і ведення дискусії (Unit 9, р. 81; Unit 11, р. 99; Unit 12, р. 107); використання візуальних допоміжних засобів (графіків, схем, діаграм) у формуванні стратегії компанії (Unit 10, р. 91); організація управління часом (Unit 13, р. 117); застосування креативних способів прийняття рішень у бізнесі (зокрема мозковий штурм) (Unit 14, р. 125). Завдання такого типу представлені під рубрикою *Career Skills* цілим комплексом різноманітних вправ, які активізують всі мовленнєві вміння. Для розширення спектра професійних ситуацій викладач може запропонувати студентам симулювати проведення

конференцій (що передбачає підготовку доповідей, аналітичне читання, ведення записів), розроблення структури та презентацію підприємства, що включає ринкові дослідження, а також логотипу та бізнесплану тощо. Приймаючи як аксіому той факт, що простого вивчення мови загального вжитку вже недостатньо, щоб готувати спеціалістів для ведення бізнесу на світовому ринку, що вміння «розуміти і справлятися з культурними відмінностями, які перешкоджають взаємовигідним і ефективним тривалим діловим стосункам... є настільки ж важливим, як і формування лінгвістичної компетенції» (ТВ, с. 10), автори ставлять за мету формування у студентів культурної свідомості (Cultural awareness). У кожному розділі висвітлено певний культурний аспект і представлено протилежні підходи до нього. Представляються різні типи поведінки, вони зіставляються з фоновими знаннями студентів. Студенти обговорюють, як ці відмінності можуть спричинити непорозуміння і навіть призвести до конфліктів між людьми з різних культур. У підручнику автори характеризують різні звичаї представлення людей у ділових ситуаціях (Unit 1, p. 13); різні ступені пунктуальності (Unit 2, p. 21); відмінності в проявах категоричності й відкритості/дипломатичності (Unit 3, p. 29; Unit 4, p. 39); різні типи формування часової картини світу (Unit 6, p. 54); звичаї різних культур щодо планування ділової діяльності (Unit 7, p. 65); дотримання усталених процедур чи застосування гнучкого підходу у бізнесі (Unit 8, p. 73); культури ведення дискусії (Unit 11, p. 99); прояв емоцій (Unit 12, p. 107); відмінності підготовки та проведення ділових презентацій (Unit 15, p. 132). Посібник Skills Book аналізує всі ці аспекти докладніше.

Висновки. Аналізуючи навчально-методичний комплекс *Intelligent Business*, бачимо, що особливо цінним є те, що автори намагаються інтегрувати формування всіх чотирьох основних мовленнєвих вмінь, щоб досягти високого рівня комунікативної компетенції студентів. Для цього моделюються професійно аутентичні види діяльності з використанням аутентичних навчальних матеріалів із чітко продуманою тематикою та логічно продуманим граматичним наповненням і орієнтацією на підтримання особистої мотивації студентів. Аналізуючи цей навчально-методичний комплекс, переконуємося, що він послідовно реалізує методологічну парадигму навчання іноземної мови, яке ґрунтується на контенті, оскільки мова тут використовується як засіб вивчення контенту / профільного матеріалу, а той, у свою чергу, є засобом вивчення мови. Мовленнєва компетенція досягається екстенсивною роботою з профільно аутентичним матеріалом, причому в центрі всього навчального процесу перебуває студент із його потребами і знаннями зі спеціальності. Студент виступає в процесі навчання не як об'єкт, а як суб'єкт, який свідомо бере участь в освітньому процесі. Застосовуючи метод СБІ, навчально-методичний комплекс *Intelligent Business* спонукає і викладача змінювати свої функції, виконувати роль комунікатора, медіатора. Взаємодіючи зі студентами в інтерактивному процесі навчання, він оптимізує його стратегії. Досвід роботи з комплексом *Intelligent Business*, який ґрунтується на застосуванні методу СБІ, дає можливість стверджувати, що цей метод є рушійною силою оптимізації процесу навчання ділової англійської мови.

Перспективи подальшого дослідження. Вважаємо, що деякими з перспективних напрямів продовження досліджень є аналіз реалізації ще двох із засадничих принципів методу СБІ, зокрема *обмеженість у використанні мовних структур та тематики текстів* під час укладання навчально-методичного комплексу та *сприяння посиленню особистісної мотивації студентів*. Важливим буде і аналіз реалізації навчання професійної комунікації із застосуванням чотирьох основних мовленнєвих вмінь: читання, говоріння, слухання, письма із застосуванням сучасних навчально-методичних комплексів у галузі ESPBE.

Джерела та література

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – К. : Ленвіт, 2003. – 273 с.
2. Barrall I. *Intelligent Business: Teacher's Book (Pre-Intermediate)* / I. Barrall. – Harlow : Pearson, 2006. – 192 p.
3. Barrall I. *Intelligent Business: Workbook (Pre-Intermediate)* / I. Barrall, N. Barrall. – Harlow : Pearson, 2006. – 96 p.
4. Cianflone E. *English for Specific Purposes and Content Teacher Collaboration [Electronic resource]* / E. Cianflone, R. Coppolino. – 2009. – Mode of access : <http://www.esp-world.info/articles-24/Cianflone%20&%20Coppolino.pdf>
5. Dudley-Evans T. *Development in ESP: A Multidisciplinary Approach* / T. Dudley-Evans, M. J. St. John. – Cambridge : CUP, 1998. – 301 p.
6. Ellis M. *Teaching Business English* / M. Ellis, C. Johnson. – Oxford : OUP, 2001. – 235 p.
7. Feng J. D. *A Preliminary Study of Business English* / J. D. Feng // *Studies on International Business English in China*. – Xiamen : Xiamen University Press, 1999. – P. 44–58.

8. Hutchinson T. English for Specific Purposes / T. Hutchinson, A. Waters. – Cambridge : CUP. – 1987. – 183 p.
9. Johns A. M. English for Specific Purposes: International in Scope, Specific in Purposes / A. M. Johns, T. Dudley-Evans TESOL Quarterly. – 1991. – No. 25. – P. 297–314.
10. Johnson Ch. Intelligent Business: iii1 Coursebook (Pre-Intermediate) / Ch. Johnson. – Harlow : Pearson, 2006. – 176 p.
11. Johnson Ch. Intelligent Business: Style Guide (Pre-Intermediate) / Ch. Johnson. – Harlow : Pearson, 2006. – 31 p.
12. Mohan B. Language and Content / B. Mohan. – Addison : Wesley, 1986. – 132 p.
13. Nelson M. A Corpus-based Study of the Lexis of Business English and Business English Teaching Materials University of Manchester [Electronic resource] / M. A. Nelson. – Mode of access : <http://users.utu.fi/micnel/thesis>
14. Picket D. The Sleeping Giant: Investigations in Business English / D. Picket // Language International, 1989. – No 5. – P. 5–11.
15. Richards J. C. Curriculum Development in Language Teaching / J. C. Richards. – USA, Cambridge, 2001. – 332 p.
16. Richards J. C. Approaches and Methods in Language Teaching / J. C. Richards, T. S. Rodgers. – Cambridge : CUP, 2002. – 234 p.
17. Scollon R. International Communication: A Discourse Approach / R. Scollon, S. W. Scollon. – Oxford : Blackwell Publishers Ltd., 2001. – 231 p.
18. John St. M. J. Why This Volume / M. J. St. John, C. Johnson // English for Specific Purposes. – 1996. – No 15. – P. 1–2.
19. Strevens P. ESP after Twenty Years: A Re-appraisal / P. Strevens // ESP: State-of-the-Art. – Singapore : SEAMEO, 1988. – P. 1–13.
20. Stryker S. B. Content-based Instruction in Foreign Languages Education / S. B. Stryker, B. L. Leaver. – Washington, D. C. : Georgetown Un-ty Press, 1977. – 394 p.
21. Trimble C. English for Science and Technology: A Discourse Approach / C. Trimble. – N. Y. : CUP, 1992. – 445 p.
22. Xiao Y. On the Teaching Model Innovation and Content Optimization in Business English Teaching / Y. Xiao // Proceedings of the 7th International Conference on Innovation and Management. – Cambridge, 2003. – P. 34–45.
23. Zhang Z. C. Business English: A Discourse Approach / Z. C. Zhang. – Beijing : Un-ty of International Business and Economics Press, 2005. – 345 p.

Савичук Валентина. Применение метода, который базируется на контенте, при обучении иностранному языку студентов экономических специальностей (на базе учебно-методического комплекса *Intelligent Business*). Применение метода, который базируется на контенте, для обучения деловому иностранному языку студентов экономических специальностей реализовывает методологическую парадигму, обоснованную Общеввропейскими Рекомендациями по обучению иностранных языков.

Задачи работы: проанализировать, как метод СБИ реализуется средствами учебно-методического комплекса по английскому языку для специальных целей в сфере бизнеса и экономики *Intelligent Business*.

При исследовании применялся критический анализ литературных источников, изучение и обобщение положительного опыта преподавания, наблюдение и пробное обучение.

Проведенный анализ доказывает, что метод СБИ, примененный авторами комплекса *Intelligent Business*, использует иностранный язык как средство обучения контенту/профильному материалу, а тот, в свою очередь, есть средством обучения иностранному языку.

Ключевые слова: обучение, которое базируется на контенте, английский язык для специальных целей, деловой английский язык.

Savichuk Valentyna. Applying Content-Based Instruction for Teaching Business English to Economics Students (on the Basis of the Teaching Complex *Intelligent Business*). Applying content-based instruction for teaching Business English to Economics students realizes the methodological paradigm declared by the European Framework On Foreign Languages.

The tasks of the work are to analyze the ways CBI is realized by means of the teaching complex in ESPBE *Intelligent Business*.

The author applied the critical analysis of literary sources, learning and summarizing the positive teaching experience, observation and test teaching.

The performed analysis proves that CBI applied by the authors of *Intelligent Business* uses the foreign language as a means of teaching content, and the latter, in its turn, serves as a means of learning the foreign language.

Key words: Content-based Instruction, English for Specific Purposes, Business English.

Стаття надійшла до редколегії
04.03.2013 р.